

De kerstbestand(en) van december 1914

Inleiding

Tijdens de eerste kerst van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) sloten soldaten die in de loopgraven rond het Belgische Ieper vochten,

een bestand. Ze legden hun wapens neer en ontmoetten elkaar in 'niemandsland'. Het kerstbestand, zoals dit later bekend zou komen te staan,

was ongepland en onverwacht. Het vond op vele plaatsen en momenten plaats. Duitse, Franse, Britse,

Belgische en Indiase soldaten ontmoetten elkaar, wisselden geschenken uit, zongen liederen en speelden zelfs voetbal. Het was een

voorbeeld van 'verbroedering' – waarbij vijanden elkaar ontmoetten, troost deelden en zelfs vrienden werden – wat uiteraard

op afkeuring van militaire bevelhebbers stuitte.

Voetbal was in de jaren vóór 1914 een zeer populaire sport in Groot-Brittannië en Duitsland. In januari 1900 richtten vertegenwoordigers

van 86 voetbalclubs de Duitse voetbalbond (Deutscher Fußball-Bund - DFB) op, en het Duitse

nationale voetbalelftal vertegenwoordigde Duitsland sinds 1908 in internationale voetbalcompetities. In Engeland waren

er kampioenschappen in Division 1 en Division 2 en een FA Challenge Cup-toernooi. De FA had destijds de leiding over het voetbal

in Engeland, net als nu. Hoewel Groot-Brittannië en zijn bondgenoten in 1914 in oorlog waren, werd er thuis nog steeds gevoetbald.

Gevechten

In de dagen voor Kerstmis 1914 werd er hevig gevochten. Ook de Britse bevolking in eigen land kreeg te maken met slachtoffers,

vooral in de kuststeden Scarborough, Whitby en Hartlepool, die zwaar werden beschoten door Duitse slagkruisers.

Aan het Westelijk Front vonden in december diverse offensieven plaats die veel levens eisten. Een van deze

aanvallen vond plaats bij het bos van Ploegsteert in de middag van 18 december 1914; veel Britse soldaten

kwamen om door artillerievuur en veel doden en gewonden bleven hangen in het prikkeldraad in niemandsland. Toen de aanvallen

voorbij waren, zag een Britse officier hoe Duitse soldaten ongewapend en met de handen in de lucht uit hun loopgraven klommen.

Ze begonnen de gewonden en doden te verzamelen en moedigden de Britten aan hetzelfde te doen.